

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริของมูลนิธิชัยพัฒนา

ผู้วิจัย : พระทองคำ ธมมานนโท (สิงห์ทอง)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: อาจารย์ พระมหาสม กลยาโณ ป.ธ. ๕, พธ.บ., M.S.W., Ph.D. (Social Work)

: ผศ.ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง ป.ธ. ๗, พธ.บ., M.A., Ph.D.(Sociology)

วันสำเร็จการศึกษา : ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริของมูลนิธิชัยพัฒนา และ ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบวิธีวิจัยเป็นแบบระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมี ๖ ประเด็นศึกษาดังนี้ ได้แก่ ๑) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนา ๒) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม ๓) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๔) แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักทฤษฎีใหม่ ๕) แนวคิดตามแนวทางพุทธเศรษฐศาสตร์ ๖) แนวคิดการพัฒนาสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริของมูลนิธิชัยพัฒนาในเขตโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริบริเวณพื้นที่วัดมงคลชัยพัฒนา จังหวัดสระบุรี โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๗รูป/คน และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พบว่าแนวคิด ทฤษฎี การพัฒนาสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแนวคิดการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการ

กระทำทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

๒. กระบวนการพัฒนาสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริของมูลนิธิชัยพัฒนา พบว่ากระบวนการพัฒนาสังคมของมูลนิธิชัยพัฒนา คือการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับหลักทฤษฎีใหม่ในโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณวัดมงคลชัยพัฒนา ในการจัดการทรัพยากร หรือการใช้ประโยชน์จากที่ดินทำกินขนาดเล็กเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดเพื่อให้เพียงพอกับการดำรงชีวิตของเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีสุขภาพกายสุขภาพจิตดีและมีความพึงพอใจในชีวิตตลอดจนมีชุมชน สังคมที่มั่นคงเข้มแข็ง และส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างโครงการกับวัดเพื่อสืบทอดและเผยแผ่พระพุทธศาสนา อันเป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจและศรัทธาของประชาชน ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ด้านสังคมและจริยธรรมแก่เยาวชนและประชาชนในชุมชน เพื่อขัดเกลาให้มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม เน้นการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมในลักษณะ บ-ว-ร คือ บ้าน วัด และโรงเรียน หรือหน่วยราชการ ซึ่งเป็นจุดเด่นของสังคมไทยในอดีตมาปรับใช้ให้เข้ากับยุคสมัยในปัจจุบันทำให้เกิดการพึ่งพาอาศัยเกื้อกูลกัน และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนที่สุด

๓. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการพัฒนาสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริพบว่าปัญหา อุปสรรค ในการพัฒนาสังคมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหลักทฤษฎีใหม่นั้น คือ ประชาชนยังไม่มีความเข้าใจอย่างแท้จริงในหลักปรัชญา จึงไม่สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปใช้ในการดำรงชีวิตได้ดีเท่าที่ควร และในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ยังประสบกับปัญหาทางด้านภัยธรรมชาติ และปัญหาด้านการขาดแรงงาน เป็นต้น ข้อเสนอแนะจึงควรมีนักวิชาการเกษตรของภาครัฐเข้าไปให้ความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักทฤษฎีใหม่ให้มากขึ้น ให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ด้วยตนเอง ควรส่งเสริมให้ชุมชน สังคมมีความสามัคคีช่วยเหลือกัน ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ก็จะทำให้ชุมชน สังคมมีความอบอุ่นเข้มแข็ง และยั่งยืน

Thesis Title : Social Development of Chaipattana Foundation according to Sufficiency Economy Philosophy Initiated by His Majesty the King

Researcher : Phra Thongkham Dhammanando (Singthong)

Degree : Master of Arts (Social Development)

Thesis Supervisory Committee

: Phramaha Som Kalyāṇo, Pali V, B.A., M.S.W., Ph.D. (Social Work)

: Asst. Prof. Dr. Konit Srithong, Pali VII, B.A., M.A., Ph.D.(Sociology)

Date of Graduation : 31st March 2015

ABSTRACT

The present study consisted of three main objectives, namely, 1) to study concepts and theories of social development according to sufficiency economy philosophy initiated by His Majesty the King; 2) to investigate the process of social development of Chaipattana Foundation based on sufficiency economy philosophy Initiated by His Majesty the King, and 3) to study the problems and recommendations on the social development according to sufficiency economy philosophy initiated by His Majesty the King.

Qualitative Research Method was carried out by studying the concepts and theories that concerned 6 issues such as: 1) development; 2) social development; 3) philosophy of social development; 4) the New Theory; 5) Buddhist economics, and 6) Social Development of Chaipattana Foundation according to Sufficiency Economy Philosophy Initiated by His Majesty the King at the development project at Wat Mongkholaipattana area in Saraburi province. In addition, in-depth interviews were used with 17 key informants, and data were analyzed by means of content analysis.

The study findings revealed that:

1. The concepts and theories of social development according to sufficiency economy philosophy initiated by His Majesty the King are based on the middle way and vigilance, with regards to the moderation, prudence, and social immunity, one that uses knowledge and virtue as guidelines in living as well as a

deep, thoughtful and moral future planning decisions and actions every step. Meanwhile, it is essential to strengthen the spirit of the people in the nation. In particular, government officials, business men and theorist at all levels to have sense of moral honesty and have the right knowledge, living with patience and perseverance with wisdom and prudence to provide a balanced and ready to adapt the quickly and broadly changes both the material, social, environmental and cultural from the outside world as well.

2. The process of social development of Chaipattana Foundation based on sufficiency economy philosophy Initiated by His Majesty the King is the application of Sufficiency Economy Philosophy to the New Theory in the development project at Wat Mongkhonchaipattana area in Saraburi province, by using resource management or the use of arable land to make the best profits to meet the livelihood of farmers and better quality of life, can live in a better physical and mental health and life satisfaction. The community has strong social security and tries to foster links between the temple and the project to inherit and spread the Buddhism as the embodiment and the faith of the people. Including to teaching the knowledge of the society and the ethics to the children and the community to refine awareness to society. Focused on engaging in activities that bring benefits to the public in the communities, the temples and the schools or the government as the social highlight of Thailand in the past adapted to suit the modern era causing a mutual dependence and contribute to sustainable development in the end.

3. The problems and recommendations on the social development according to sufficiency economy philosophy initiated by His Majesty the King found that people do not have a real understanding of the philosophy. They are therefore not sufficient to use the economic philosophy of living as well as they should. And in the New Theory are also faced with the problem of natural disasters and the problem of lack of labor. So, there should be more government's agricultural researches presenting the knowledge of Sufficiency Economy philosophy and the New Theory to the people. It should make the people to have a better understanding and can resolve issues in their own communities. There should encourage the community the social harmony, mutual assistance collaboration fixing the problem, so that it would make the community, and society to have a warm, strong and sustainable society.